

Mødedokument

B8-0182/2019 }
B8-0183/2019 }
B8-0185/2019 }
B8-0189/2019 }
B8-0192/2019 }
B8-0196/2019 }
B8-0197/2019 } RC1

13.3.2019

FÆLLES BESLUTNINGSFORSLAG

jf. forretningsordenens artikel 135, stk. 5, og artikel 123, stk. 4

til erstatning af følgende beslutningsforslag:

B8-0182/2019 (Verts/ALE)
B8-0183/2019 (EFDD)
B8-0185/2019 (ECR)
B8-0189/2019 (GUE/NGL)
B8-0192/2019 (ALDE)
B8-0196/2019 (S&D)
B8-0197/2019 (PPE)

om menneskerettighedssituationen i Guatemala
(2019/2618(RSP))

Roberta Metsola, Marijana Petir, Pavel Svoboda, Tunne Kelam, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Elisabetta Gardini, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Cristian Dan Preda, Patricija Šulin, Tomáš Zdechovský, Adam Szejnfeld, Csaba Sógor, Jarosław Wałęsa, Andrzej Grzyb, Elmar Brok, Ivo Belet, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Andrey Kovatchev, Francis Zammit Dimech, Seán Kelly, Deirdre Clune, Ivana Maletić, Laima Liucija Andrikienė, László Tőkés,

RC\1179599DA.docx

PE635.442v01-00 }
PE635.443v01-00 }
PE635.445v01-00 }
PE635.449v01-00 }
PE635.452v01-00 }
PE635.546v01-00 }
PE635.457v01-00 } RC1

Inese Vaidere, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil
for PPE-Gruppen
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Ramón Jáuregui Atondo
for S&D-Gruppen
Charles Tannock, Karol Karski, Ryszard Czarnecki, Ruža Tomašić, Jana Žitňanská
for ECR-Gruppen
Beatriz Becerra Basterrechea, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä
for ALDE-Gruppen
Molly Scott Cato
for Verts/ALE-Gruppen
Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat, Tania González Peñas, Lola Sánchez Caldentey, Luke Ming Flanagan, Dimitrios Papadimoulis
for GUE/NGL-Gruppen
Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas
for EFDD-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om menneskerettighedssituationen i Guatemala (2019/2618(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sin beslutning af 15. marts 2017 om Guatemala¹, af 11. december 2012 om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse aftalen om oprettelse af en associering mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Mellemamerika på den anden side² og af 16. februar 2017 om Guatemala, især situationen for menneskerettighedsforkæmpere³,
- der henviser til sit Underudvalg om Menneskerettigheders besøg i Mexico og Guatemala i februar 2016 og til dets endelige rapport,
- der henviser til rapporten fra Delegationen for Forbindelserne med Landene i Mellemamerika om dennes besøg i Guatemala og Honduras mellem den 16. og 20. februar 2015,
- der henviser til Delegationen for Forbindelserne med Landene i Mellemamerikas besøg i Guatemala mellem den 28. oktober og 1. november 2018,
- der henviser til sin beslutning af 25. oktober 2016 om virksomheders ansvar for alvorlige krænkelser af menneskerettighederne i tredjelande⁴,
- der henviser til det flerårige vejledende program for Guatemala for 2014-2020 og tilsagnet heri om at bidrage til konfliktløsning og til fred og sikkerhed,
- der henviser til Den Europæiske Unions støtteprogrammer for retsvæsenet i Guatemala, navnlig SEJUST,
- der henviser til EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere og til EU's strategiske ramme for menneskerettigheder, der indeholder tilsagn om at engagere sig til fordel for menneskerettighedsforkæmpere,
- der henviser til EU's årlige handlingsprogram for 2018 til fordel for Guatemala for bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst i Guatemalas grænseområder og tilstødende områder og til støtte for en forlængelse af mandatet for den internationale undersøgelseskommission vedrørende straffrihed i Guatemala (CICIG),
- der henviser til underskrivelsen af en rådgivningsaftale mellem GICIG og Guatemalas højesteret i august 2017,

¹ EUT C 301 E af 13.12.2007, s. 257.

² EUT C 434 af 23.12.2015, s. 181.

³ EUT C 252 af 18.7.2018, s. 196.

⁴ EUT C 215 af 19.6.2018, s. 125.

- der henviser til erklæringen fra talsmanden for Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) af 2. september 2018 om den guatemalanske regerings beslutning om ikke at forlænge CICIG's mandat,
 - der henviser til den fælles skrivelse fra formanden for FN's Arbejdsgruppe vedrørende Tvungne eller Ufrivillige Forsvindinger og FN's særlige rapportør om fremme af sandhed, retfærdighed, godtgørelse og garantier for ikke-gentagelse til Guatemalas præsident af 6. april 2018,
 - der henviser til erklæringen af 10. september 2018 fra FN's højkommisær for menneskerettigheder, Michelle Bachelet, om den guatemalanske regerings beslutning om ikke at forlænge CICIG's mandat,
 - der henviser til erklæringen af 6. marts 2019 fra FN's højkommisær for menneskerettigheder, Michelle Bachelet, om den guatemalanske lov om ikke-statslige udviklingsorganisationer,
 - der henviser til den seneste rapport fra Human Rights Watch om Guatemala,
 - der henviser til Guatemalas forfatning,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 135, stk. 5, og artikel 123, stk. 4,
- A. der henviser til, at Guatemala fortsat har gjort visse fremskridt med at retsforfølge sager om menneskerettigheder og korruption, hvilket i stor udstrækning skyldes samarbejdet mellem Guatemalas statsadvokats kontor og den FN-støttede internationale kommission mod straffrihed i Guatemala (CICIG), som blev oprettet i 2007 for at efterforske organiseret kriminalitet og styrke den lokale indsats for at styrke retsstaten;
- B. der henviser til, at antallet af drab på og angreb på forkæmpere, organisationer og lokalsamfund, der arbejder for økonomiske, sociale, kulturelle og miljømæssige rettigheder, er steget i Guatemala i de seneste år; der henviser til, at der ifølge en rapport fra kontoret for beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere i Guatemala (UDEFEGUA) i 2018 i alt var 391 angreb på menneskerettighedsforkæmpere og oprindelige folk, navnlig angreb på personer, der beskæftiger sig med jord og territoriale rettigheder, herunder 147 tilfælde af kriminalisering og 26 mord, hvilket er en stigning på 136 % i forhold til 2017;
- C. der henviser til, at menneskerettighedsforkæmpere også udsættes for trusler, intimidering, stigmatisering, injuriekampagner fra private aktører og de guatemalanske myndigheder og retsforfølgelse;
- der henviser til, at misbrug af straffesager mod menneskerettighedsforkæmpere for at hindre eller sanktionere deres arbejde fortsat giver anledning til bekymring;

- D. der henviser til, at antallet af angreb på journalister også er meget bekymrende med 93 angreb, herunder fire drab, der blev registreret i 2017; der henviser til, at uafhængige medieforetagender og journalister fortsat udsættes for angreb og trusler som følge af den igangværende koncentration af medieejerskab i hænderne på nogle få virksomheder;
- E. der henviser til, at vold mod kvinder fortsat er et alvorligt problem i Guatemala, hvilket fremgår af, at antallet af voldelige dødsfald blandt kvinder er steget med 8 % til 662 tilfælde; der henviser til, at 41 piger omkom på den internationale kvindedag i 2017 efter, at de var blevet spærret inde efter en protest mod misbrug fra vagternes side, da en brand brød ud i et statsdrevet hus for mindreårige; der henviser til, at straffriheden for forbrydelser i Guatemala er på 97 %;
- F. der henviser til, at CICIG siden 2007 har kæmpet mod korruption og straffrihed efter opfordring fra Guatemalas regering og i tæt samarbejde med de nationale institutioner i landet med henblik på at identificere og hjælpe med at afvikle para-statslige institutioner og har bidraget til at styrke kapaciteten i landets rets- og sikkerhedsinstitutioner;
- G. der henviser til, at den guatemalanske regering efter fire forlængelser af CICIG's på hinanden følgende toårige mandater anmodede FN's generalsekretær om at forlænge mandatet endnu en gang indtil september 2019 og dermed yderligere styrke forvaltningen gennem CICIG's vidtrækkende undersøgelser af og støtte til retsstaten i Guatemala og konsolidere de resultater, der er opnået med hensyn til væsentligt at mindske korruptionen og sætte spørgsmålstejn ved straffrihed for ikkestatslige aktiviteter med tilknytning til staten (CIACS);
- H. der henviser til, at CICIG og det offentlige ministerium i april 2018 fremlagde resultatet af nye undersøgelser af den ulovlige finansiering af det regerende FNK-parti under valgkampen; der henviser til, at højesteret i juli 2018 planlagde en undersøgelse af præsident Jimmy Morales aktiviteter med hensyn til ulovlig finansiering af hans valgkampagne;
- I. der henviser til, at Guatemalas regering ved udgangen af august 2018 bebudede, at CICIG's mandat blev annulleret fra og med september 2019; der henviser til, at regeringen kort tid derefter forbød CICIG's direktør Iván Velásquez at vende tilbage til landet og efterfølgende annullerede visa for 11 CICIG-ansatte, som havde været i gang med at efterforske korruptionssager på højt niveau; der henviser til, at regeringen i 2019 ensidigt og med øjeblikkelig virkning annullerede aftalen med FN om GICIG og anmodede CICIG om at forlade landet; der henviser til, at Iván Velásquez også står over for anklager og er genstand for igangværende smædekampagner;
- J. der henviser til, at disse foranstaltninger er blevet anfægtet og annulleret af Guatemalas forfatningsdomstol; der henviser til, at forfatningsdomstolen enstemmigt besluttede, at regeringen skulle tillade Iván Velásquez at rejse ind i landet; der henviser til, at disse

afgørelser er blevet ignoreret af regeringen; der henviser til, at kongressen har truffet foranstaltninger over for forfatningsdomstolen og dets medlemmer, hvilket giver anledning til en åbenlys konflikt med retsstatsprincippet;

- K. der henviser til, at reformlovforslag 5377 om ændring af den nationale forsoningslov, som kongressen vedtog i den anden ud af tre behandlinger i begyndelsen af marts 2019, ville give amnesti for alle forbrydelser begået af de nationale sikkerhedsstyrker og enkeltpersoner, der handler på vegne af regeringen, herunder forbrydelser mod menneskeheden, såsom tortur, tvungne forsvindinger og folkedrab; der henviser til, at FN's højkommissær for menneskerettigheder og Den Interamerikanske Kommission for Menneskerettigheder (IACHR) har udtrykt bekymring over lovforslaget og har opfordret til, at den eksisterende lov ikke ændres;
- L. der henviser til, at reformlov 5377 ifølge IACHR ikke overholder Guatemalas internationale forpligtelser, angiveligt er i strid med folkeretten og tilsidesætter artikel 171, litra g), i Guatemalas forfatning, eftersom alle fængslede personer, som under den væbnede konflikt blev fundet skyldige i politiske forbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden, og som blev dømt herfor, ville blive løsladt inden for få timer;
- M. der henviser til, at befolkningen i Guatemala er nødt til at leve med et ekstremt højt niveau af usikkerhed, og at det nationale politi (PNC) er blevet alvorligt undermineret i de seneste år; der henviser til, at der har været påstande om intimidering og trusler mod retsmedlemmer, dommere, anklagere og juridiske aktører, der har samarbejdet med CICIG;
- N. der henviser til, at adgang til domstolsprøvelse, fængselsforhold, politiets adfærd og påstande om tortur, problemer forbundet med udbredt korruption, hemmelige aftaler og straffrihed fortsat giver anledning til alvorlig bekymring;
- O. der henviser til, at den guatemalanske menneskerettighedsombudsmand, hvis budget er blevet beskåret, det offentlige ministerium og retsvæsenet har taget vigtige skridt til at bekæmpe straffrihed og til at anerkende menneskerettighederne; der henviser til, at de guatemalanske myndigheder har gjort tydelige forsøg på at skade kampen mod korruption, straffrihed og retsstatsprincippet;
- P. der henviser til, at ofrene for angreb ifølge UDEFEGUA hovedsageligt har været ledere for oprindelige folk, der forsvare retten til jord og territorium; der henviser til, at FN's særlige rapportør har udtrykt bekymring med hensyn til oprindelige folks rettigheder som følge af klager over vandkraft, minedrift og agroindustrielle projekter, hvis licenser og operationer har medført, at oprindelige folks rettigheder er blevet krænket; der henviser til, at FN's særlige rapportør også har anført, at det er bekymrende, at fredelige protester fra lokalsamfundene af staten og de involverede tredjeparter behandles som en kriminel konflikt, der påvirker den offentlige sikkerhed; der henviser til, at Aura Lolita Chávez, den indfødte miljøforkæmper fra Guatemala og Europa-Parlamentets Sakharov-prisfinalist i 2017, forlod sit land efter alvorlige angreb, mordtrusler og bagvaskelse og står over for en række retslige procedurer, hvis hun skulle vende tilbage;

- Q. der henviser til, at medlemmer af "Peaceful Resistance of the Ixquisis Microregion movement" den 9. oktober 2018 blandt andet blev angrebet af urobetjente, og at seks demonstranter blev såret;
- R. der henviser til, at den svenske ambassadør i Guatemala er blevet erklæret persona non grata (en erklæring, som efterfølgende blev annulleret af forfatningsdomstolen) for angiveligt at have støttet CICIG's arbejde i landet;
- S. der henviser til, at parlamentsvalget og præsidentvalget i Guatemala er planlagt til at finde sted henholdsvis den 16. juni og den 11. august 2019;
- T. der henviser til, at udvikling og konsolidering af demokratiet og retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder skal være en integreret del af EU's eksterne politikker, herunder associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og landene i Mellemamerika, der blev indgået i 2012; der henviser til, at denne aftale indeholder en demokratiklausul, som er et væsentligt element i aftalen; der henviser til, at Guatemala er EU's tredjestørste modtager af bilateral udviklingsbistand i Mellemamerika, idet denne bistand beløber sig til 167 mio. EUR for perioden 2014-2020, og at den har fokus på fødevarerikkerhed, konfliktløsning, fred, sikkerhed og konkurrencedygtighed;
1. udtrykker sin dybe bekymring over det øgede antal drab og voldshandlinger og over den manglende sikkerhed for alle borgere og mere specifikt for kvinder og menneskerettighedsforkæmpere; minder om betydningen af et uafhængigt og effektivt retssystem og behovet for at sætte en stopper for straffrihed; beklager, at Guatemalas regering fortsat overtræder retsstatsprincippet og magtens tredeling; minder om, at et væsentligt princip i liberale demokratier er magtens tredeling og respekt for retsstatsprincippet;
 2. opfordrer de guatemalanske myndigheder til at ophøre med alle former for intimidering over for det guatemalanske civilsamfund, navnlig menneskerettighedsorganisationerne, og til at respektere den forfatningsmæssige orden og garantere alle guatemalanske borgeres grundlæggende rettigheder; understreger, at et levende civilsamfund er afgørende for at gøre staten mere ansvarlig, lydhør, inklusiv og effektiv på alle niveauer og dermed mere legitim; insisterer på, at alle institutioner, der forsvarer det forfatningsmæssige demokrati og menneskerettighederne i Guatemala, skal støttes og styrkes; minder om, at det er afgørende at garantere et uafhængigt retsvæsen og respektere dets uafhængighed samt at sikre et upartisk retssystem; understreger, at disse faktorer er afgørende for at konsolidere bestræbelserne på at bekæmpe korrupsion og straffrihed; mener, at påstande om intimidering og trusler mod retsembedsmænd, dommere og anklagere bør føre til øjeblikkelig handling med henblik på at beskytte landets retlige institutioner og deres repræsentanter; opfordrer Guatemalas regering til straks at sikre domstolenes uafhængighed og garantere presse- og mediefriheden;
 3. er overbevist om, at CICIG har spillet en afgørende rolle i Guatemala, og at dets arbejde med at bekæmpe straffrihed og korrupsion og forberede efterforskninger i forbindelse med retssager, der skal gennemføres af guatemalanske institutioner, er afgørende for at

opretholde retsstatsprincippet; udtrykker sin dybe bekymring over den nuværende situation, som CICIG står over for i Guatemala, og opfordrer Guatemalas regering til at indstille alle ulovlige angreb mod CICIG og dets nationale og internationale personale;

4. glæder sig i denne forbindelse over Kommissionens gennemførelsesafgørelse fra september 2018 om at støtte det udvidede mandat for CICIG med yderligere 5 mio. EUR fra instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde (DCI) til støtte for det årlige handlingsprogram for Guatemala 2018; opfordrer Kommissionen til straks at udbetale de aftalte 5 mio. EUR og til at fortsætte alle godkendte programmer med CICIG; anmoder Kommissionen om at være rede til at fortsætte sit samarbejde med og finansieringen af CICIG efter september 2019, og støtter aktivt en sådan forlængelse;
5. er overbevist om, at den foreslåede ændring af loven om national forsoning udgør en betydelig trussel mod retsstatsprincippet i Guatemala og på drastisk vis vil undergrave de vigtige fremskridt, der er opnået gennem de nationale domstoles arbejde med hensyn til at bekæmpe straffrihed; deler FN's højkommissærs synspunkt om, at amnestien for menneskerettighedskrænker, gerningsmænd i forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydere, der er indeholdt i lovforslaget, vil give endnu mere næring til volden i landet; bemærker, at sådanne foranstaltninger kan omfatte repressalier fra løsladte fanger, hvilket kan føre til samfundsmæssig destabilisering; opfordrer derfor indtrængende Guatemalas kongres til ikke at vedtage lovforslaget;
6. opfordrer til, at der gennemføres en uafhængig undersøgelse under FN's auspicer, som bør afspejle den endelige indvirkning af CICIG's arbejde på retssystemet i Guatemala og dets bidrag til landets politiske stabilitet samt resultatet af den underskrevne aftale mellem CICIG og den øverste valgdomstol;
7. er bekymret over den foreslåede lov vedrørende ikkestatslige udviklingsorganisationer; anmoder Guatemalas kongres om i overensstemmelse med den tekniske rådgivning fra FN's højkommissær for menneskerettigheder at afstå fra at vedtage dette lovforslag, som, hvis det vedtages, vil kunne begrænse ytringsfriheden og forsamlingsfriheden for NGO'er, begrænse deres adgang til finansiering, indsnævre definitionen af NGO'er og dermed begrænse deres rækkevidde og hæmme deres aktiviteter, hvilket kan åbne døren for, at de forbydes på vilkårlig vis; minder Guatemalas myndigheder og institutioner om behovet for at skabe og opretholde et sikkert og gunstigt klima for, at NGO'er frit kan udtrykke deres synspunkter og udføre deres arbejde til gavn for samfundet som helhed;
8. udtrykker sin bekymring over klagerne vedrørende manglen på frie, forudgående og informerede høringer (ILO-konvention 169); minder om henstillingerne fra FN's særlige rapportør om, at oprindelige folks rettigheder bør overholdes fuldt ud i overensstemmelse med internationale standarder, som omfatter retten til frie, forudgående og informerede høringer; minder om, at nationale og internationale selskaber er direkte bundet af traktater og andre nationale og internationale regler om menneskerettigheder og miljørettigheder i hele deres værdikæde, og at de, hvis det konstateres, at selskaberne har forårsaget eller bidraget til at forvolde skade, skal iværksætte eller deltage i effektive procedurer til afhjælpning for de berørte personer og lokalsamfund; bemærker, at dette omfatter restitution, kompensation, rehabilitering og

garantier for ikkegentagelse; minder om, at regeringer har ansvaret for at beskytte menneskerettighederne og for at bringe dem, der krænker disse rettigheder, for en domstol;

9. gentager sit krav om beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere, navnlig kvindelige menneskerettighedsforkæmpere; glæder sig over og støtter de tiltag, der indtil videre er blevet gennemført af de europæiske ambassader og EU's delegation i Guatemala; anmoder om, at Den Europæiske Union opretholder og om nødvendigt optrapper projekter til støtte for de nationale og internationale organisationers arbejde i Guatemala;
10. insisterer på, at de guatemalanske myndigheder skal erklære og sikre den retslige og fysiske sikkerhed for Sakharov-prisfinalist Lolita Chávez, såfremt hun beslutter sig for at vende tilbage til sit hjemland;
11. opfordrer indtrængende til at sikre, at valget i Guatemala finder sted på en fredelig og gennemsigtig måde, og at alle kandidater ydes beskyttelse; understreger, at den øverste valgdomstol skal handle uafhængigt og uden indblanding fra statslige institutioner eller aktører; tilbyder at sende en valgekspertmission fra EU;
12. beklager, at de guatemalanske fredsftaler efter mere end tyve år stadig ikke er blevet gennemført og i høj grad er i fare for at falde fra hinanden; opfordrer kraftigt alle nationale og internationale aktører til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at fremskynde deres fuldstændige gennemførelse; opfordrer med henblik herpå den guatemalanske regering til at sikre den demokratiske og politiske kontrol såvel som professionaliseringen af politiet (PNC) og andre institutioner som f.eks. CONRED og den nationale koordinator for katastrofeforebyggelse med henblik på at undgå, at de militariseres, og at humanitære midler kanaliseres gennem hæren, eftersom dette strider mod målene i fredsftalerne;
13. minder Guatemalas regering om, at associeringsaftalen mellem EU og Mellemamerika omfatter en menneskerettighedsklausul, som udgør et væsentligt element i aftalen, og at medlemsskabet kan suspenderes, i tilfælde af at klausulen overtrædes; opfordrer Den Europæiske Union og dens medlemsstater til at anvende de mekanismer, der er fastsat i associeringsaftalen og i aftalen om politisk dialog og samarbejde, og til kraftigt at tilskynde Guatemala til at sikre en ambitiøs menneskerettighedsdagsorden og bekæmpelse af straffrihed;
14. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Republikken Guatemalas regering og parlament, den internationale undersøgelseskommission vedrørende straffrihed i Guatemala (CICIG), Det Stående Sekretariat for den almindelige traktat om økonomisk integration i Mellemamerika (SIECA), Det Centralamerikanske Parlament samt til medformændene for Den Euro-Latinamerikanske Parlamentariske Forsamling.